

KANCELARIA SENATU

BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

BKS/DPK-134-28136/16/16

Warszawa, dnia 11 lipca 2016 r.

P9-38/16

Nr: 28136/16	Data wpływu petycji 10 czerwca 2016 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 8 lipca 2016 r.

SYMBOLE NARODOWE

TEMAT

CHORAĞIEW RZECZYPOSPOLITEJ

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Leszek Rodziewicz.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w celu przywrócenia Chorągwi Rzeczypospolitej.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych postuluje się dodanie:

1. preambuły o treści: „Ukształtowane i utrwalone przez pokolenia symbole Narodu i Państwa Polskiego – orzeł biały, biało-czerwone barwy nawiązujące w swej kolorystyce do tradycji wywodzącej się z ustawy z dnia 7 lutego 1831 roku i „Mazurek Dąbrowskiego” wyrażały zawsze miłość Polaków do Ojczyzny oraz dążenie do jedności Narodu, niepodległości Państwa, dbałości i rozwój Polski, dążenie do zapewnienia Narodowi i Państwu godnego miejsca wśród innych narodów i państw. Godło, barwy i hymn łączyły i łączą wszystkich Polaków w kraju i za granicą. Są trwałymi znamionami tożsamości, honoru, dumy i godności narodu.

Mając to na uwadze Sejm Rzeczypospolitej stanowi co następuje:”.

2. art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b.1 Chorągiew Rzeczypospolitej Polskiej jest symbolem majestatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezydenta RP, który ją reprezentuje i jest najwyższym zwierzchnikiem Sił Zbrojnych RP.

2. Chorągiew Rzeczypospolitej Polskiej stanowi płat tkaniny barwy czerwonej, otoczony wężym generalskim, z wizerunkiem godła państwowego – pośrodku.

3. Chorągiew Rzeczypospolitej Polskiej podnosi się w miejscu gdzie Prezydent RP aktualnie przebywa.

4. Wzór Chorągwi Rzeczypospolitej stanowi załącznik nr 6 do ustawy”.

3. załącznika nr 6 – wzór graficzny chorągwi (załącznik nr 1 do Informacji).

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Przywrócenie Chorągwi Rzeczypospolitej powinno być sprawą priorytetową, podkreślającą majestat Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezydenta RP.

Dodanie preambuły stanowić będzie dodatkowy element chroniący symbole narodowe – barwy – przed interpretacją. Autor petycji podkreśla, że użycie preambuły jest zabiegiem wyjątkowym, podkreślającym wagę aktu prawnego, którym niewątpliwie jest ustawa regulująca polskie symbole narodowe.

Ponadto, wnoszący petycję w zaproponowanym tekście preambuły przytacza fragment uchwały Sejmu Królestwa Polskiego z 7 lutego 1831 r., która była pierwszym

powszechnie obowiązujący dokumentem wprowadzającym symbolikę narodową:

„Art 1. Kokardę Narodową stanowią będą kolory herbu Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego, to jest kolor biały z czerwonym”.

Przywołany fragment uchwały, w ocenie wnioskodawcy, podkreśla wyjątkowe pochodzenie barw narodowych wywodzące się z wielkiej historii Państwa Polskiego.

Druga, postulowana zmiana do ustawy – wprowadzenie Chorągwi Rzeczypospolitej – jest propozycją przywrócenia symbolu niepodległej Polski uosabiającego jej majestat, będąca także symbolem głowy Państwa.

Autor petycji oczekuje, że wnioskowane zmiany zaczną obowiązywać przed 11 listopada. Zaś w dniu Święta Niepodległości Chorągiew Rzeczypospolitej zawisnie nad Pałacem Prezydenckim i będzie używana przez Prezydenta zamiast Proporca Prezydenta RP.

STAN PRAWNY:

Preambuła

Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 625).

Pierwotny tekst ustawy z 1980 r. zawierał preambułę. Została ona skreślona na podstawie ustawy z dnia 9 lutego 1990 r. o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 10, poz. 60). Zmiana obowiązuje od 22 lutego 1990 r.

Chorągiew Rzeczypospolitej

Ustawa z dnia 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 69, poz. 416 – utrata mocy 29 marca 1928 r.) w art. 1 ust. 4 stanowiła, że Chorągiew Rzeczypospolitej jest godłem Rzeczypospolitej przysługujące Naczelnikowi Państwa.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach i pieczęciach (Dz. U. z 1939 r. Nr 2, poz. 8 – utrata mocy 31 grudnia 1955 r.) w art. 1 ust. 2 stanowiło, że Chorągiew Rzeczypospolitej przysługuje wyłącznie Prezydentowi Rzeczypospolitej.

W powojennym ustawodawstwie regulującym symbolikę narodową chorągiew Rzeczypospolitej nie występuje.

Proporzec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 maja 2009 r. w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 82, poz. 689 ze zm.) wskazuje w § 5 ust. 1, że znakiem używanym w Siłach

Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jest proporzec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 maja 2009 r. w sprawie sposobu używania znaków Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1133) w § 24 określa, że proporzec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej używa się w czasie uroczystości świąt narodowych, państwowych i wojskowych, z jego udziałem.

(wyciąg z przepisów w załączeniu – załącznik nr 2)

PRACE LEGISLACYJNE:

Brak

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

W 2012 r. autor petycji wystąpił do Marszałka Senatu z analogicznym wnioskiem o przewrócenie urzędowi Prezydenta RP przynależnego mu symbolu – Chorągwi Rzeczypospolitej. Pismo zostało skierowane do Komisji Praw Człowieka Praworządności i Petycji, która wystąpiła do Kancelarii Prezydenta o przygotowanie opinii o problemie.

W opinii Kancelarii Prezydenta (BPU 060-101-12 z 10 lipca 2012 r.) podkreślone zostało, iż „Do tej pory – pomimo reaktywowania Urzędu Prezydenta żadne przepisy nie przywróciły Chorągwi Rzeczypospolitej przysługującej wyłącznie Prezydentowi. Nie bez znaczenia dla tej sprawy jest fakt, że w dniu 22 grudnia 1990 r. na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się przekazanie tzw. insygniów prezydenckich. (...) wśród przekazanych symboli II Rzeczypospolitej była Chorągiew Rzeczypospolitej, jako jedno z oficjalnych godeł Państwa Polskiego do 1955 r., znane pod zwyczajową nazwą „flagi Prezydenta RP”. Stanowi ona obecnie pamiątkę historyczną i podlega ochronie prawnej jako dobro kultury. (...) Kancelaria Prezydenta RP widzi potrzebę kompleksowego uregulowania zasad używania symboli państwowych tj. opracowania projektu nowej ustawy o godle, barwach, hymnie i pieczęciach Rzeczypospolitej Polskiej - w tym również ustanowienia Chorągwi Rzeczypospolitej przysługującej wyłącznie Prezydentowi”.

Kancelaria Prezydenta RP wyjaśniła, że nie prowadzi prac legislacyjnych związanych z przygotowaniem stosownego projektu ustawy.

INFORMACJE DODTKOWE:

Zwierzchnictwo Prezydenta nad Siłami Zbrojnymi RP symbolizuje Proporzec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Proporzec ma formę płatu tkaniny o proporcji boków 5:6. Proporzec jest koloru czerwonego z białym wizerunkiem orła pośrodku oraz białym wężykiem generalskim w obramowaniu.

Proporzec wzorowany jest na Chorągwi Rzeczypospolitej ustanowionej rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 27 grudnia 1927 r. Chorągiew RP, którą posługiwał się tylko Prezydent, w 1939 r. została wywieziona do Londynu, gdzie używana była przez Prezydentów na Uchodźstwie.

22 grudnia 1990 r. została przekazana Prezydentowi Lechowi Wałęsie przez ostatniego Prezydenta RP na Uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego. Obecnie Chorągiew RP znajduje się w Zamku Królewskim.

[<http://www.prezydent.pl/prezydent/kompetencje/sily-zbrojne/insygnia-zwierzchnika-sil-zbrojnych-rp/>,
dostęp: 24 czerwiec 2016 r.]

OPRACOWAŁA

Joanna Baranowska

DYREKTOR

Anna Pomianowska-Bąk